

Uchwała nr VI/49/2019
RADY POWIATU GRÓJECKIEGO
z dnia 28 marca 2019 r.

w sprawie stanowiska dotyczącego realizacji art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 26 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne.

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity - Dz. U. z 2019 r. poz. 511) oraz § 22 Regulaminu Pracy Rady Powiatu w Grójcu stanowiącego Załącznik Nr 2 do Statutu Powiatu Grójeckiego, Rada Powiatu Grójeckiego, uchwala co następuje:

§1

Rada Powiatu Grójeckiego przyjmuje stanowisko w sprawie realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 26 września 2001 r.– Prawo farmaceutyczne o treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Upoważnia się Przewodniczącego Rady Powiatu do przesłania niniejszej uchwały wraz z załącznikiem zgodnie z rozdzielnikiem.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Janusz Karbowski

Rozdzielnik:

1. Minister Zdrowia.
2. Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny w Warszawie.
3. Naczelna Izba Aptekarska.
4. Związek Powiatów Polskich.
5. Samorządy powiatowe z terenu województwa mazowieckiego.

Załącznik do
Uchwały Nr VI/49 /2019
Rady Powiatu Grójeckiego
z dnia 28 marca 2019 r.

**Stanowisko
Rady Powiatu Grójeckiego
z dnia 28 marca 2019 r.**

w sprawie realizacji art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 26 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne

Przepis art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 26 września 2001 roku Prawo farmaceutyczne zobowiązuje radę powiatu do ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych z terenu powiatu. Wskazany przepis określa także tryb wydania uchwały w przedmiotowej sprawie, zobowiązując radę powiatu do uzyskania opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu oraz stanowiska samorządu aptekarskiego.

Z uwagi na okoliczność, że zgodnie z art. 86 ust. 1 Prawa farmaceutycznego apteka jest placówką ochrony zdrowia publicznego, w której osoby uprawnione świadczą usługi farmaceutyczne, stanowiące czynności z zakresu ochrony zdrowia publicznego, ustalenie rozkładu godzin pracy aptek stanowi zadanie publiczne z zakresu promocji i ochrony zdrowia, zastrzeżone dla powiatu (art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym).

Z przepisu art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego wynika, że rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien "być dostosowany do potrzeb ludności" oraz "zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy". Wprawdzie w dniu 23 sierpnia 2018 r. wszedł w życie dodany w art. 94 Prawa farmaceutycznego ust. 2a, stosownie do którego rada powiatu przekazuje uchwałę, o której mowa w ust. 2, w postaci elektronicznej, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 2 dni roboczych od dnia jej podjęcia, jednakże należy przyjąć, że przedmiotowa regulacja nakłada na radę powiatu jedynie obowiązek informacyjny. Ani przepisy ustawy o samorządzie powiatowym ani Prawo farmaceutyczne nie wyposażają rady powiatu w żadne narzędzie prawne umożliwiające egzekwowanie od aptek realizacji uchwały rady powiatu ustalającej rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych. Z powyższych przepisów nie wynika możliwość nakazania konkretnej aptece przez radę powiatu określonego czasu pracy np. w porze nocnej czy w dni świąteczne.

W przepisach ustawy Prawo farmaceutyczne istnieje jedynie zapis art. 103 ust. 2 pkt 3 ustawy, z którego wynika, iż wojewódzki inspektor farmaceutyczny może zdecydować o cofnięciu zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej w przypadku, gdy apteka nie zaspokaja w sposób uporczywy potrzeb ludności w zakresie wydawania produktów leczniczych. Przepis ten jednak odnosi się wprost do niezaspokajania potrzeb ludności, nie zaś do nierespektowania harmonogramu dyżurów. Ponadto ww. przepis odnosi się do uporczywego niezaspokajania potrzeb ludności jako fakultatywnej przyczyny cofnięcia zezwolenia, a kompetencję do cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki przyznaje organowi nadzoru farmaceutycznego, nie zaś radzie powiatu.

W obecnym stanie prawnym rada powiatu z jednej strony jest zobowiązana do zabezpieczenia spełnienia potrzeb ludności właśnie poprzez ustalenie harmonogramu pracy aptek w systemie nocnym i całodobowym, z drugiej jednak strony żaden przepis prawa nie przewiduje sankcji dla apteki, która nie realizuje nałożonego na nią przez radę powiatu obowiązku wynikającego z uchwały podjętej na podstawie art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego. Powyższe stanowiłoby argument przemawiający za zmianą brzmienia wskazanego przepisu poprzez zwolnienie organów powiatu z obowiązku ustalania harmonogramu pracy aptek, skoro jest on nieegzekwowalny.

W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że ustalanie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych stanowi ograniczenie swobody prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców prowadzących apteki. Przedsiębiorca prowadzący aptekę ogólnodostępną nie może bowiem samodzielnie wyznaczać ram czasowych jej funkcjonowania. Jednakże prowadzenie apteki ogólnodostępnej, będącej placówką ochrony zdrowia publicznego, z istoty rzeczy związane jest z pewnymi ograniczeniami. Wspomniane ograniczenia, dotyczące określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych, ustanowione zostały – jak powyżej wskazano – w drodze ustawy (art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego) i były konieczne dla ochrony zdrowia publicznego. Ograniczenie swobody działalności gospodarczej polegające na ustaleniu harmonogramu godzin pracy apteki ogólnodostępnej nie narusza istoty tej wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Podmiot prowadzący taką aptekę w godzinach określonych w rozkładzie uchwalonym przez radę powiatu nie jest pozbawiony możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, a jedynie dotyczą go pewne ograniczenia w zakresie czasu funkcjonowania apteki (wyrok WSA w Łodzi z dnia 19 kwietnia 2017 r., sygn. akt III SA/Łd 1/17, publ. w internetowej Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych)“.

Mając na względzie nadrzędność konieczności zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzkiego, Rada Powiatu Grójeckiego wnosi o zainicjowanie stosownych działań, których konsekwencją będzie zmiana wskazanych zapisów ustawy Prawo farmaceutyczne poprzez wyposażenie organów powiatu w możliwość egzekwowania przestrzegania prawa przez przedsiębiorców prowadzących apteki lub poprzez nałożenie obowiązku uregulowania harmonogramu pracy aptek na organ zajmujący się nadzorem nad aptekami, po konsultacjach z samorządem powiatowym oraz samorządami gmin z terenu powiatu.

Przepis art. 94 Prawa farmaceutycznego w aktualnym brzmieniu działa jedynie pozornie, w konsekwencji czego powiaty nie są w stanie skutecznie wykonywać ustawowego obowiązku wynikającego z tego przepisu, w sytuacji gdy w obecnym stanie prawnym jedyną możliwą reakcją na działania naruszające ustalony harmonogram dyżurów aptek leży w kompetencji organu nadzoru farmaceutycznego, a nie organów samorządu powiatowego.

Wskazane powyżej względy uzasadniają taką zmianę przepisów, która umożliwiłaby samorządom powiatowym egzekwowanie ustalonego harmonogramu pracy aptek, ewentualnie wyposażałaby organ zajmujący się nadzorem nad aptekami w narzędzie wymuszające na aptekach respektowanie ustalonego harmonogramu ich pracy.

Tym samym, omawiana regulacja prawna wymaga modyfikacji.

Dlatego też Rada Powiatu Grójeckiego wnosi o dokonanie przez ustawodawcę stosownych zmian w przepisach, uwzględniających powyższe uwagi.

Przewodniczący Rady
A. Karbowiak
Janusz Karbowiak